

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Det bør være en selvfølge i et moderne samfund, at alle kan få deres børn passet på betryggende vilkår. Det er afgørende for et godt familieliv og barnets tryghed og udvikling. Alligevel er hovedreglen i dag, at der er en betydelig ventetid, ofte på 1 år eller mere, fra det tidspunkt barselorloven holder op, til der er mulighed for at få et kommunalt pasningstilbud. I den periode er mange henvist til private pasningsordninger baseret på sort arbejde. Det er dyrt, det er i mange tilfælde dårligt for barnet, og det er med til at undergrave skattemoralen, specielt fordi kommunerne i flere tilfælde endog har opfordret til sådanne ulovligheder. Andre er ude af stand til at genoptage deres arbejde grundet manglende pasningsmuligheder. Endvidere bevirker ventelisterne, at mange børnefamilier føler sig mere eller mindre stavnsbundet, fordi de ved en flytning kommer bagerst i køen i den ny kommune. Det gør arbejdsmarkedet mindre fleksibelt.

Derfor foreslår SF, at der indføres en lovfæstet garanti for, at forældre kan få deres barn passet i en kommunal pasningsordning. Det er samme princip, der gælder for børn i den undervisningspligtige alder, jf. § 19 i lov om folkeskolen.

En sådan garanti kan desværre ikke indføres fra den ene dag til den anden. Forslagsstillerne vurderer, at garantien kan være i kraft i løbet af 1996. Indtil det tidspunkt skal kommunerne dog forpligtes til at sørge for at afvikle eventuelle ventelister i det hurtigst mulige rimelige tempo.

Allerede i 1993 kan man håbe på en vis forkortelse af ventelisterne. Kommunerne har i deres budgetter vedtaget at etablere ca. 23-24.000 nye pasningstilbud til børn under den skolepligtige alder. Det skal ses i forhold til en årlig stigning i behovet, der kan skønnes til 13-14.000, hvoraf de 8-9.000 skyldes et stigende antal småbørn i samfundet. Med en akut venteliste, som skønnes at udgøre ca. 35.000 ved årets begyndelse, vil der være en venteliste på ca. 25.000 ved årets udgang – bl.a. forudsat, at kommunerne faktisk

realiserer den budgetterede udbygning. Skal denne venteliste være afskaffet ved udgangen af 1995, er det nødvendigt med en udbygning på ca. 26.000 nye pladser pr. år i 1994 og 1995.

Garantien og afviklingen af ventelisterne vil selvsagt belaste den kommunale økonomi. Der skal derfor etableres økonomisk mulighed for, at kommunerne kan klare disse udgifter. Det skal ske ved friere låneadgang, øgede statstilskud og mindre snærende rammer for de kommunale udgifter.

Den øgede udgiftsbelastning for kommunerne aktualiserer det problem, der i forvejen består med at sikre en rimelig mellemkommunal fordeling af udgifterne til børnepasning. Det skal der findes en løsning på.

Endvidere skal det sikres, at der vil være tilstrækkeligt med uddannede pædagoger til rådighed.

Det bemærkes, at beslutningsforslaget i hovedsagen er en genfremsættelse af et i folketingsåret 1991-92 fremsat forslag, B 39, se Folketingets Forhandlinger sp. 3763 og 5121, samt tillæg A sp. 3497.

Bemærkninger til forslagens enkelte punkter

Ad 1

§ 69 i lov om social bistand pålægger allerede i dag kommunerne, at sørge for »... det nødvendige antal pladser på daginstitutioner for børn . . .«. Denne garanti, som egentlig synes klar nok, har vist sig ikke at sikre nødvendig børnepasning. Derfor skal der indføres en formulering, der fastslår et egentligt retskrav for forældre på at få deres børn passet.

Garantien skal i første omgang gælde for småbørn, dvs. børn fra den alder, hvor den almindelige barselorlovsperiode udløber, til det tidspunkt, hvor barnet optages i 1. klasse (eller hvor undervisningspligten påbegyndes opfyldt på anden vis). Garantien skal også gælde i tilfælde, hvor forældrene først ønsker deres barn passet på et senere tidspunkt end svarende til barselorlovsperiodens udløb. Kommunen skal dog have krav på et rimeligt varsel. Specielt i flyttesitu-